

Inwestycje. Środki trwałe

Inwestycje

1. Nakłady inwestycyjne to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów, uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz. U. poz. 529),
- prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, z późn. zm.).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 grudnia należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

Investments. Fixed assets

Investments

1. Investment outlays are financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) existing fixed capital items as well as outlays on so-called initial equipment for the investment.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include expenditures on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures), including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment),
- transport equipment,
- others, i.e. irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings and interest on investment credits and loans for the period of investment implementation.

Other outlays are expenditures on so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation of the investment. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also: public roads, streets and squares together with shoulders and foundations, development of land tracts, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 January 2002 cooperative ownership right to residential premises and co-operative right to non-residential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include:

- value of land recognised, since 1 January 1991, as fixed assets, in accordance with the Regulation of the Council of Ministers of 12 December 1990 (Journal of Laws item 529),
- right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002, in accordance with Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2021 item 217, as amended).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on their purchase or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 December:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 January 1995 – as the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 January 1995 – as the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the Regulation of the Minister of Finance, dated 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

Dział XIX. Inwestycje. Środki trwałe Chapter XIX. Investments. Fixed assets

Inwestycje Investments

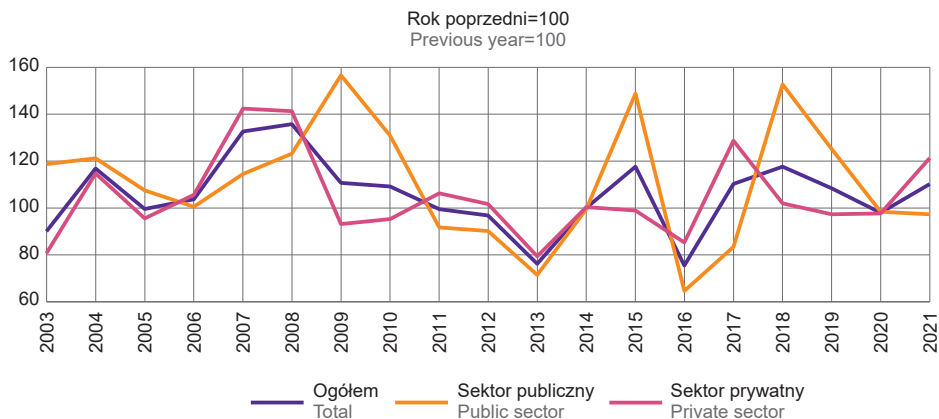
TABL. 1 (142). NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	w mln zł		in million PLN		
O G Ó Ł E M	6745,4	5826,0	6063,9	6684,6	T O T A L
sektor publiczny	3151,4	2765,7	2801,0	2725,3	public sector
sektor prywatny	3594,0	3060,2	3262,9	3959,2	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybacktwo	127,4	166,1	189,7	183,1	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2206,1	2058,1	2283,0	2531,1	Industry
górnictwo i wydobywanie	84,6	67,3	83,0	76,7	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	855,4	1057,3	1240,6	1614,6	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	589,3	362,4	612,0	518,9	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	676,9	571,1	347,4	320,8	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	247,3	89,5	168,0	102,7	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	375,3	438,4	342,6	477,5	Trade; repair of motor vehicles ^a
Transport i gospodarka magazynowa ^b	1386,5	1276,0	1158,7	1061,7	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	46,9	52,0	84,3	76,7	Accommodation and catering ^a
Informacja i komunikacja	18,0	97,3	27,8	46,7	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	22,2	28,7	16,5	23,4	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^a	1129,5	707,2	687,8	955,5	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	28,9	47,0	34,4	44,8	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	57,9	20,7	58,3	165,9	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	226,6	409,7	212,2	234,3	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	247,1	84,1	223,3	195,8	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	260,8	237,2	327,0	358,2	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	350,1	99,6	218,5	217,7	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	15,1	14,4	31,9	9,3	Other service activities

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.
a By location of investments. b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

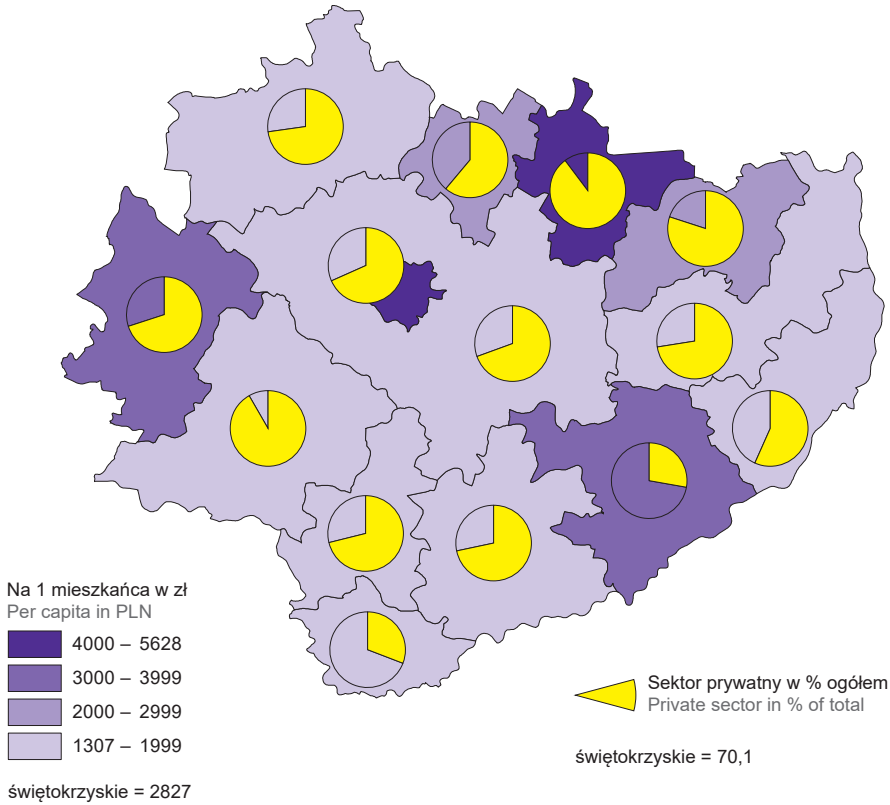
WYKRES 1 (78). DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)

CHART 1 (78). INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

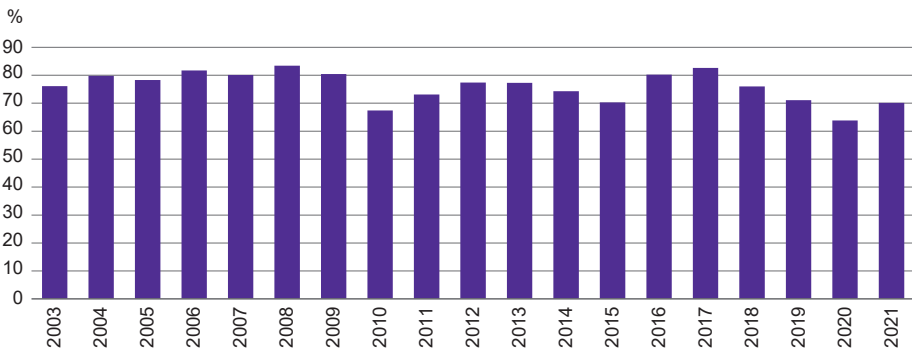

a Według lokalizacji inwestycji.
a By location of investments.

MAPA 1 (36). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2021 R. (ceny bieżące)**
 MAP 1 (36). **INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2021 (current prices)**

Udział sektora prywatnego w nakładach inwestycyjnych ogółem^a
 Share of the private sector in total investment outlays^a

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by location of investments.

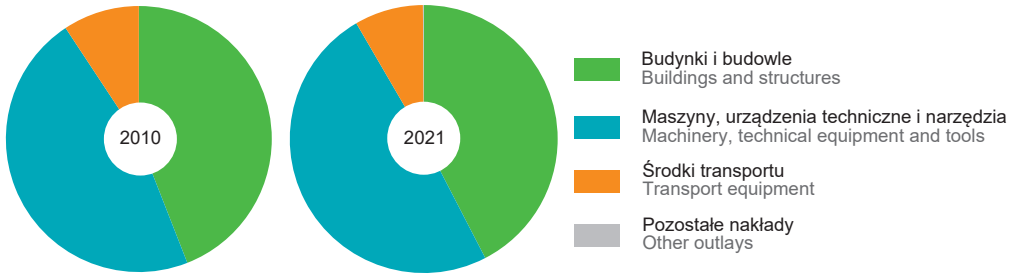
TABL. 2 (143). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)
 INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
			w mln zł in million PLN		
OGÓŁEM	2010	2410,6	1062,9	1124,8	223,7
TOTAL	2015	2339,0	914,6	1192,1	216,7
	2020	2391,0	999,9	1193,6	194,4
	2021	2883,9	1224,0	1417,9	238,3
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		27,3	21,7	3,1	1,8
Przemysł Industry		1771,2	518,8	1130,1	120,1
w tym: of which:					
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		1409,2	405,8	916,0	86,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities		108,8	68,1	20,2	19,2
Budownictwo Construction		67,1	18,0	32,9	16,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a		168,9	63,6	58,9	45,8
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		64,7	18,2	4,4	42,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^a Accommodation and catering ^a		26,6	15,2	11,1	0,3
Informacja i komunikacja Information and communication		8,6	2,8	4,4	1,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		6,3	2,1	4,1	0,1
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities		354,9	349,3	5,1	0,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		16,1	8,7	5,5	1,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities		26,5	11,5	13,2	1,9
Edukacja Education		4,9	3,0	1,7	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		282,3	141,7	134,9	5,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		56,1	49,4	6,3	0,4
Pozostała działalność usługowa Other service activities		2,4	0,1	2,2	0,1

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
 a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by investor's seat.

WYKRES 2 (79). **NAKLĄDY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG RODZAJÓW (ceny bieżące)**

CHART 2 (79). **INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY TYPE (current prices)**

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by investor's seat.

Środki trwałe
Fixed assets

TABL. 3 (144). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 grudnia
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2021	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	65481,3	89249,3	106920,1	111728,2	TOTAL
sektor publiczny	24512,6	34196,5	44685,5	47307,8	public sector
sektor prywatny	40968,8	55052,8	62234,6	64420,4	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5082,5	5702,7	6130,9	6361,0	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	22234,0	31868,8	36363,5	36235,3	Industry
górnictwo i wydobywanie	919,3	1148,5	1772,4	1526,4	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	11924,2	16202,1	21848,1	21350,3	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	6738,9	9557,7	6663,5	6912,7	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	2651,6	4960,5	6079,4	6445,8	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1241,5	1524,1	1898,2	1947,8	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	3208,1	4423,9	5047,6	6319,7	Trade; repair of motor vehicles ^a
Transport i gospodarka magazynowa ^b	12215,2	16135,7	20527,6	21781,4	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	415,4	809,6	828,8	969,1	Accommodation and catering ^a
Informacja i komunikacja	569,3	1062,6	1370,2	1368,3	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	281,0	362,7	393,8	419,9	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^a	12061,8	14806,7	17685,8	18514,8	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	473,3	688,0	835,3	882,6	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	174,2	502,5	658,1	727,9	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2069,6	3299,8	4578,1	4916,4	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2289,3	3047,8	4115,3	4293,2	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2169,9	3185,7	4102,7	4373,1	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	906,9	1666,7	2165,4	2391,3	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	89,3	162,0	218,8	226,6	Other service activities

a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

a The division of fixed assets by PKD 2007 sections was made according to the seat of local kind-of-activity unit. b Including value of public roads, streets and squares.